

3

Med bogen som udgangspunkt for skriveopgave

Lav eventuelt en stor kopi af brikkene rulletrappen, luftballon og rutsjebanen fra arket med puslehistorien. Eleverne skal kunne klippe de tre brikker op i rulle/trappen, luft/ballon og rutsje/banen.

rulletrappen

rutsjebanen

luftballon

Giv eleverne hver en bog.

Kan I huske, at vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Nu skal vi læse bogen sammen igen. Hvad er det nu, vi skal huske at gøre, mens vi læser? Vi skal pege på ordene! Det er nemlig rigtigt.

Læs bogen i fællesskab, mens I peger på ordene

I bogen er tre meget lange ord, som vi skal prøve at finde: **rulletrappen**, **luftballon** og **rutsjebanen**

Tæg et ord ad gangen. Find ordet i bogen og på arket med puslehistorien.

Prøv at sige ordet **rulle-trappen**. Kan I høre, at det er sammensat af to ord? Hvilke to ord er det? Rigtigt: **rulle** og **trappen**. Hvorfor mon det hedder rulletrappen? Ja, dét er, fordi det er en trappe, som kan rulle. Kig på ordet **rulletrappen** på brikkene og prøv at sætte en streg, der hvor de to ord deles.

Sæt en streg på din rulletrappe-brik, så eleverne kan se, hvor ordet deles.

Klip efter stregen. Hold de to brikker i hver sin hånd, før dem sammen og dan ordet igen. Lad eleverne gøre det samme.

Gør det samme med de to andre sammensatte ord.

Tegne-/skrivebog

Nu har I klippet de tre lange ord i stykker. I skal prøve at samle dem igen og skrive dem ind i jeres tegne-/skrivebog. I må naturligvis også gerne lime brikkene ind i stedet for. Måske kan I prøve at lave nye, sjove ord? Hvorudan mon luft-trappen ser ud?

Vis med ordbrikkene, hvordan du har lavet ordet.

Det kunne være sjovt at se tegninger af sådann én! Kan I lave andre sjove ord?

LÆSEGUIDE

Balanceret læsning i børnehaveklassen

BØGER TIL TRIN 2

1. Hvor gemmer den sig?
2. Jeg danser med en abe
3. Jeg får øje på et ansigt
4. Jeg skal op

5. Lavet af sand
6. Min milkshake
7. Mudder
8. Op og ned

Fokusområder i denne læseguide

Jeg skal op	bussen	rulletrappen	trappen	flyeren	luftballonen	rutsjebanen
Jeg	skal	op	i	ad	-	og
Jeg	skal	op	i	ad	-	og
Jeg	skal	op	i	ad	-	med
Jeg	skal	op	i	-	-	med

- **Forståelse**
Inddrage elevernes egne oplevelser
- **Automatisering**
Kan pege i teksten ord for ord ved læsning

- **Sproglig opmærksomhed**
Ord er rimer på op
Sammensatte ord
- **Fonologisk opmærksomhed**
O med lyden [ʌ] som i op
- **Ordforråd**
Bogens indholdshold, sammensatte ord
Genkende de højfrekvente ord:
ad, jeg, i, og, op, ned, skal

På indersiden af bogens omslag kan du få flere ideer til, hvordan du kan arbejde med de fem fokusområder.

I denne læseguide får du ideer til, hvordan du kan arbejde med bogen sammen med elever i børnehaveklassen. Læseguiden lægger op til, at du arbejder med bogen tre gange:

1. gang introduceres bogen
2. gang arbejdes med et eller flere af fokusområderne
3. gang bruges bogen som udgangspunkt for tegne/skriveopgaver

Du skal bruge puslehistorie: *Jeg skal op*, sakse og lim. Husk også at kopiere til dig selv!

1 Introduktion til bogen

Vis bogens forside.

I dag skal vi læse en bog, som hedder **Jeg skal op**. (Husk at pege på hvert ord). Hvorfor mon bogen hedder sådan? Har nogen af jer prøvet en elastik som den, pige er oppe i? Hvordan kommer man op, når man er i den? Hvad kan man ellers komme op med?

Prøv lige at se bagsiden. (**Læs under billedet**): Ja, hvad skal op? Ja, en raket. Hvis man er astronaut, kan man komme op i rummet med en raket.

Nu vender jeg tilbage til bogens forside. Kan I huske, hvad der stod? Nu bladrer jeg videre. Hvad kan I se på dette billede? En svævebane! Tror I, svævebanen er i Danmark? Nej, for der er jo ikke bjerge i Danmark. Hvad mon der står over billedet? Ja, rigtigt, der står "jeg skal op" ligesom på bogens forside.

Giv eleverne hver en bog.

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Nu skal vi prøve at læse hele bogen sammen igen. Husk I skal pege på ordene, mens vi læser, så I ved, hvor ordene står. Vi starter med bogens forside. Dert var flot!

Læs bogen sammen. Husk at eleverne skal pege i deres bøger for hvert ord, der læses. Vend derefter tilbage til bogens forside.

Prøv at se på ordet **op (peg)** og se min mund, når jeg siger den første lyd i ordet [ʌ]. Prøv at gøre det samme med jeres mund. Men er der nogen, som kender bogstavets navn? Ja, det er **o**. Prøv at sige **/o/** og **/ʌ/** lige efter hinanden. Hvem kan forklare, hvad der sker? Ja, den runde mund bliver en smule mere åben, og halsen bruges en smule mere. Lyden bliver en ånelse dybere.

Nu bladrer vi. Find ordet op og peg på det (en finger foran – en finger bagved). Ja, rigtigt. Læs bogen igennem og find ordet op på hver side.

På side 6 står helikopteren. Stop ved ordet, og få eleverne til at opdage ordet **op inde i ordet helikopteren. Sig ordet tydeligt, så man kan høre ordet **op**. På side 16 står ordet **og** – her lyder ø'et helt anderledes!**

Hvor er I dygtige! Nu skal I læse bogen selv. I skal læse med hvilkestemme, og hvad er det, som I skal huske med jeres finger? Ja, at pege på hvert ord, mens I læser. Jeg vil komme rundt og høre jer læse og ser, hvordan I peger på hvert ord.

Lad eleverne læse bogen hver for sig og med stilte stemme
Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Slut af med fælles læsning af hele bogen

Hvor er I bare dygtige! Nu læser vi bogen sammen igen. Husk at pege på ordene, mens vi læser. Når vi ses næste gang, skal vi læse i bogen igen. Så er det spændende, om I kan huske den!

Tegne-/skrivebog

I skal skrive **op** i jeres bog. Der er mange ord, der rimer på op. Kan I komme i tanke om nogen?

(fx **bop, drop, flop, hop, kop, lop, mop, pop, sop, stop, top**)

I skal tegne eller skrive ord, der rimer på **op**. Bagefter kan I viser jeres rimord til hinanden.

2 Arbejd med fokusområde: bogstavet **o**

Vis bogens forside.

I dag skal vi læse en bog, som hedder **Jeg skal op**. (Husk at pege på hvert ord). Hvorfor mon bogen hedder sådan? Har nogen af jer prøvet en elastik som den, pige er oppe i? Hvordan kommer man op, når man er i den? Hvad kan man ellers komme op med?

Prøv lige at se bagsiden. (**Læs under billedet**): Ja, hvad skal op? Ja, en raket. Hvis man er astronaut, kan man komme op i rummet med en raket.

Nu vender jeg tilbage til bogens forside. Kan I huske, hvad der stod? Nu bladrer jeg videre. Hvad kan I se på dette billede? En svævebane! Tror I, svævebanen er i Danmark? Nej, for der er jo ikke bjerge i Danmark. Hvad mon der står over billedet? Ja, rigtigt, der står "jeg skal op" ligesom på bogens forside.

Giv eleverne hver en bog.

Kan I huske, vi læste denne bog? Kan I huske, hvad den hedder? Kan I huske, hvad den handler om? Nu skal vi prøve at læse hele bogen sammen igen. Husk I skal pege på ordene, mens vi læser, så I ved, hvor ordene står. Vi starter med bogens forside. Dert var flot!

Læs bogen sammen. Husk at eleverne skal pege i deres bøger for hvert ord, der læses. Vend derefter tilbage til bogens forside.

Prøv at se på ordet **op (peg)** og se min mund, når jeg siger den første lyd i ordet [ʌ]. Prøv at gøre det samme med jeres mund. Men er der nogen, som kender bogstavets navn? Ja, det er **o**. Prøv at sige **/o/** og **/ʌ/** lige efter hinanden. Hvem kan forklare, hvad der sker? Ja, den runde mund bliver en smule mere åben, og halsen bruges en smule mere. Lyden bliver en ånelse dybere.

Nu bladrer vi. Find ordet op og peg på det (en finger foran – en finger bagved). Ja, rigtigt. Læs bogen igennem og find ordet op på hver side.

På side 6 står helikopteren. Stop ved ordet, og få eleverne til at opdage ordet **op inde i ordet helikopteren. Sig ordet tydeligt, så man kan høre ordet **op**. På side 16 står ordet **og** – her lyder ø'et helt anderledes!**

Hvor er I dygtige! Nu skal I læse bogen selv. I skal læse med hvilkestemme, og hvad er det, som I skal huske med jeres finger? Ja, at pege på hvert ord, mens I læser. Jeg vil komme rundt og høre jer læse og ser, hvordan I peger på hvert ord.

Lad eleverne læse bogen hver for sig og med stilte stemme
Mens eleverne læser selv, går du rundt og lytter til hver enkelt. Hvis eleven har behov for støtte, kan du pege på ordet, mens eleven læser. Hvis eleven ikke kan huske ordet, skal du bare fortælle, hvad der står.

Slut af med fælles læsning af hele bogen

Hvor er I bare dygtige! Nu læser vi bogen sammen igen. Husk at pege på ordene, mens vi læser. Når vi ses næste gang, skal vi læse i bogen igen. Så er det spændende, om I kan huske den!

Tegne-/skrivebog

I skal skrive **op** i jeres bog. Der er mange ord, der rimer på op. Kan I komme i tanke om nogen?

(fx **bop, drop, flop, hop, kop, lop, mop, pop, sop, stop, top**)

I skal tegne eller skrive ord, der rimer på **op**. Bagefter kan I viser jeres rimord til hinanden.